

POCHTA ALOQASI KORXONASIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI RIVOJLANTIRISH ASOSLARI

Niyozov Ma'ruf Sharifovich

Biznes va tadbirkorlik Oliy maktabi tayanch doktoranti

Kirish: O'zbekistonning raqamli transformatsiya va iqtisodiyotni rivojlantirish bo'yicha kengroq milliy kun tartibi kontekstida raqamli texnologiyalarni mamlakat pochta tarmog'ida uzluksiz rivojlantirish va integratsiyalashuvining muhim va ko'p qirrali istiqbollari mavjud. O'zbekiston pochta xizmati ushbu raqamli transformatsiyadan samaradorlik, mijozlar ehtiyojini qondirish va uzoq muddatli barqarorlikni o'z ichiga olgan turli o'lchovlarda foyda ko'rishga tayyor. Ushbu keng qamrovli bo'limda biz ushbu istiqbollarning keng manzarasini ko'rib chiqamiz, O'zbekiston pochta operatsiyalarida raqamli texnologiyalardan kompleks va samarali foydalanish imkonini beradigan muhim yo'nalishlar va strategiyalarni ko'rib chiqamiz¹.

Birinchi navbatda, tezkor e'tiborni talab qiladigan muhim istiqbollardan biri bu O'zbekiston pochta sektorida duch keladigan muayyan ehtiyoj va muammolarga puxta moslashtirilgan eng zamonaviy raqamli texnologiyalarga sarmoya kiritishdir. Bunday investitsiyalar optik belgilarni aniqlash (OCR) va sun'iy intellekt (AI) algoritmlari kabi texnologiyalarni o'z ichiga olgan ilg'or pochta saralash mashinalarini joylashtirishni talab qiladi. Ushbu murakkab mashinalar katta hajmdagi pochta jo'natmalarini misli ko'rilmagan samaradorlik bilan qayta ishlashga, manzillarni aniq tanib olishga va yetkazib berishning murakkab jarayonini soddalashtirishga mohir. Bunday texnologiyaning muhim afzalligi - bu xatolarning sezilarli darajada kamayishi, pochta jo'natmalarini tez yetkazib berishga olib keladi va shu bilan operatsion samaradorlikni oshiradi. Bu investitsiya nafaqat alohida, balki O'zbekistonning "Raqamli O'zbekiston" dasturining umumiy maqsadlari bilan uzviy bog'liq bo'lib, u mamlakat iqtisodiyotining turli tarmoqlarini qamrab olgan mustahkam raqamli infratuzilmani rivojlantirishni alohida ta'kidlaydi². Ushbu milliy strategiyaning muhim tarkibiy qismi sifatida O'zbekiston pochta sohasi pochta operatsiyalarini raqamlashtirishni ta'minlash orqali ushbu dasturdan katta foyda ko'radi.

Bundan tashqari, tadqiqot va ishlanmalar tashabbuslari e'tiborga olinadigan istiqbolli istiqboldir. O'zbekiston pochta sektori va mahalliy texnologiya firmalari, ilmiy muassasalar va tadqiqot markazlari o'rtasidagi hamkorlik mamlakat pochta xizmatida duch keladigan muayyan rekvizitlar va to'siqlarni hal qilish uchun noyob tarzda yaratilgan innovatsiyalar uchun salohiyatga ega³. Ushbu hamkorlikdagi sa'y-harakatlar O'zbekiston pochta landshaftining o'ziga xos talablariga javob berish uchun aniq sozlangan yangi

¹ O'zbekiston Respublikasi Prezidenti qarori "Ochiq raqamli ekotizimni" tashkil etish bo'yicha 17.11.2021 –PQ-14

² International Association of Universities (IAU). (2019). Uzbekistan. International Handbook of Universities 2019, 7561-7583.

³ Ungboevich, M. O. K. (2024). APPLICATION OF DIGITAL PLATFORMS IN THE STATISTICAL SYSTEM BASED ON INTERNATIONAL EXPERIENCE. European Journal of Economics, Finance and Business Development, 2(7), 16-23.

texnologiyalar va ilg'or yondashuvlarni yaratish bilan yakunlanishi mumkin. Bunday hamkorlik operatsion samaradorlikni keskin oshirishi, mijozlar ehtiyojini qondirish va pochta xizmatlarining umumiy sifatini oshirishi mumkin bo'lgan maxsus dasturiy ilovalarni ishlab chiqishda namoyon bo'lishi mumkin. Aynan mana shu innovatsiyalar O'zbekiston pochta sohasini raqamli moslashuv bo'yicha mukammallik yo'lga olib chiqadi va uning jahon standartlariga mos kelishini ta'minlaydi⁴.

Shu bilan birga, raqamli savodxonlik va ishchi kuchini o'qitish istiqbollari O'zbekiston pochta xizmatiga raqamli texnologiyalar integratsiyasi kontekstida muhim ahamiyat kasb etadi. Raqamli texnologiyalarni samarali joriy etish va ulardan foydalanish ushbu ilg'or texnologiyalarni samarali boshqarish uchun zarur ko'nikma va bilimlar bilan jihozlangan malakali va mohir ishchi kuchini talab qiladi⁵. Binobarin, pochta xodimlarining malakasini oshirishga qaratilgan o'quv dasturlari va tashabbuslariga sarmoya kiritish ajralmas hisoblanadi⁶. Ushbu tashabbuslar ishchi kuchiga raqamli tizimlardan mohirona foydalanish va ularga xizmat ko'rsatish uchun zarur bo'lgan malakalarni berishda muhim ahamiyatga ega. Bunga avtomatlashtirilgan saralash mashinalarining ishlashi va pochta sektorida raqamlashtirish jarayonining ajralmas tarkibiy qismi bo'lgan mijozlarga xizmat ko'rsatish chatbotlarini ma'muriyatlashtirish kiradi. Ishchi kuchining ushbu raqamli vositalar va platformalarda ravon harakat qilish qobiliyati ushbu ilg'or echimlarni muvaffaqiyatli amalga oshirish va ulardan foydalanish uchun muhim ahamiyatga ega⁷.

O'zbekiston pochta sektori ushbu muhim raqamli transformatsiyani boshdan kechirayotgan bir paytda, pochta xizmatining yaxlitligi va xavfsizligini ta'minlashda kiberxavfsizlik va ma'lumotlarning maxfiylikni ta'minlash choralari muhim rol o'ynashini ta'kidlash zarur. Raqamli texnologiyalarning tarqalishi o'z-o'zidan yangi zaifliklarni keltirib chiqaradi, bu esa kibertahdidlar va ma'lumotlarning potentsial buzilishi xavfini oshiradi. Shu sababli, mustahkam kiberxavfsizlik protokollariga, shifrlash usullariga va xodimlarni o'qitishga investitsiyalar ortiqcha baholab bo'lmaydigan majburiyatlardir⁸. O'zbekiston maxfiy ma'lumotlarni himoya qilish, mijozlar ma'lumotlarining maxfiylikni ta'minlash va rivojlanayotgan raqamli landshaftga aholi ishonchini saqlab qolish uchun kompleks kiberxavfsizlik choralari bilan jihozlanishi kerak. Ushbu himoya choralari potentsial tahdid va zaifliklarning oldini olishda hamda doimiy o'zgarib borayotgan raqamli muhit sharoitida pochta sektorining barqarorligini ta'minlashda muhim ahamiyatga ega.

⁴ Mustafakulov, O. K. (2023). STATISTIKA TIZIMIDAGI RAQAMLI PLATFORMALARNI BAHOLASH VA ULARNI TANLASH. Raqamli iqtisodiyot va axborot texnologiyalari, 3(3), 232-237.

⁵ Mustafakulov, O. K. (2023). O 'ZBEKISTON STATISTIKA TIZIMIDA QO 'LLANILADIGAN RAQAMLI PLATFORMALAR. Raqamli iqtisodiyot va axborot texnologiyalari, 3(4), 63-70.

⁶ Mustafakulov, O. (2024). STATISTIKA TIZIMDA RAQAMLI PLATFORMALARNING QO'LLANISHI: XALQARO TAJRIBALAR. Raqamli iqtisodiyot (Цифровая экономика), (7), 184-195

⁷ Ungboevich, M. O. K. (2023). RAQAMLI PLATFORMALARNI O'RGANISHDA JAHON ILMIIY TADJIRIBASI. SO 'NGI ILMIIY TADQIQOTLAR NAZARIYASI, 6(6), 160166-160166.

⁸ Азизова, Манзура Ибрагимовна, and Уктам Унгбоевич Мустафакулов. "СТАТИСТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ОРГАНИЗАЦИЯХ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ." *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences 2.6* (2022): 226-232.

Xulosa: Xulosa qilib aytganda, rivojlanish istiqbollari O'zbekiston pochta tarmog'ida raqamli texnologiyalarni joriy etish raqamli transformatsiya va texnologik taraqqiyot bo'yicha kengroq milliy strategiyalar bilan murakkab tarzda to'qilgan. Ilg'or raqamli yechimlarga qasddan sarmoya kiritish, tadqiqot va ishlanmalarni rag'batlantirish, ishchi kuchini tayyorlashga ustuvor ahamiyat berish va kiberxavfsizlik choralarni kuchaytirish O'zbekiston pochta operatsiyalarida raqamlashtirishning to'liq salohiyatini ochish uchun birgalikda birlashadi. Ushbu istiqbollarning ko'p qirrali tabiati tarmoq ichida uzoq muddatli barqarorlik va barqarorlikni ta'minlash uchun darhol samaradorlikni oshirish va mijozlar ehtiyojini qondirishdan tashqarida. Ushbu istiqbollardan foydalanish bo'yicha birgalikdagi sa'y-harakatlar, shubhasiz, operatsion mukammallikni oshirishga, pochta xizmatlari sifatini oshirishga va O'zbekistonning dinamik raqamli landshafti sharoitida sektorning doimiy dolzarbligini ta'minlashga yordam beradi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti qarori "Ochiq raqamli ekotizimni" tashkil etish bo'yicha 17.11.2021 –PQ-14
2. International Association of Universities (IAU). (2019). Uzbekistan. International Handbook of Universities 2019, 7561-7583.
3. Mustafakulov, O. K. (2023). STATISTIKA TIZIMIDAGI RAQAMLI PLATFORMALARNI BAHOLASH VA ULARNI TANLASH. Raqamli iqtisodiyot va axborot texnologiyalari, 3(3), 232-237.
4. Mustafakulov, O. K. (2023). O 'ZBEKISTON STATISTIKA TIZIMIDA QO 'LLANILADIGAN RAQAMLI PLATFORMALAR. Raqamli iqtisodiyot va axborot texnologiyalari, 3(4), 63-70.
5. Ungboyevich, M. O. K. (2023). RAQAMLI PLATFORMALARNI O'RGANISHDA JAHON ILMIY TADJIRIBASI. SO 'NGI ILMIY TADQIQOTLAR NAZARIYASI, 6(6), 160166-160166.
6. Азизова, Манзура Ибрагимовна, and Уктам Унгбоевич Мустафакулов. "СТАТИСТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ОРГАНИЗАЦИЯХ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ." Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences 2.6 (2022): 226-232.
7. Ungboyevich, M. O. K. (2024). APPLICATION OF DIGITAL PLATFORMS IN THE STATISTICAL SYSTEM BASED ON INTERNATIONAL EXPERIENCE. European Journal of Economics, Finance and Business Development, 2(7), 16-23.
8. Mustafakulov, O. (2024). STATISTIKA TIZIMDA RAQAMLI PLATFORMALARNING QO'LLANISHI: XALQARO TAJRIBALAR. Raqamli iqtisodiyot (Цифровая экономика), (7), 184-195.